

**Pastiersky list rožňavského biskupa Mons. Stanislava Stoláríka
na 30. ned./A pred Slávnosťou Všetkých svätých 29. októbra 2023**

Milovaní bratia a sestry!

V čase, keď si spomíname na našich zosnulých, sa nám pripomína pominuteľnosť života na zemi a že aj najlepšie vyšportované a ošetrované telá sa po smrti v hrobe rozložia. Všetka vynaložená energia, financie, čas... investované do zdravia boli teda zbytočné?

A aký význam má krst a ďalšie sviatosti, keď aj tak umrieme? Krst je zárodok večného života a aj pri umieraní človeka má obrovský význam, lebo „život (človeka) sa neodníma iba mení“, obrazne povedané – smrťou prejdeme akoby „lávku“ na druhý breh potoka, na ktorom pokračuje život, ale už bez konca. Krst nám dovoľoval rozvíjať Boží život v nás, prijímaním sviatostí v spoločenstve Cirkvi. Ako sme využívali túto Božiu ponuku – to bude rozhodujúce pre celú našu večnosť. My po smrti nevbhne automaticky ani do neba športovcov, umelcov, kominárov, murárov..., a tak podobne, lebo také „neba“ neexistujú! Existuje len jedno nebo, ktoré nám Ježiš Kristus otvoril svojou smrťou na kríži a zmŕtvychvstaním. Na druhej strane života nás bude čakať Ježiš aj s našimi drahými zosnulými, ktorí sú už v nebi. Pri smrti nás bude čakať ako večný Sudca, ktorý nám pripomenie, že kto ho „... vyznával pred ľuďmi, toho aj on vyzná pred svojim Otcom, ktorý je na nebesiach“ (porov. Mt 10,32). Tiež nám pripomenie: Keď som umieral na kríži, dvaja lotri vedľa mňa mali možnosť buď oľutovať svoj nedobry život alebo odmietnuť moju ponuku odpustenia. Jeden ponuku prijal a ešte v ten deň bol so mnou v raji. Druhý sa mi vysmial a ponuku odmietol, nevyužil šancu!

Aj každý pokrstený, v čase, keď sa zhorší jeho zdravotný stav (teda nečakať do upadnutia do bezvedomia, hoci aj vtedy treba volať kňaza), má šancu a môže si zavolať kňaza, oľutovať hriechy celého života, vyspovedať sa, prijať sviatosť pomazania chorých a Eucharistiu, a tak sa v plnej dôvere zveriť do objatia Božieho milosrdenstva. Prijatie týchto sviatostí pre umierajúceho pokrsteného človeka má dôsledky pre celú večnosť! Ak pokrstený praktizoval v živote niektorú z pobožností, ktoré prisľubujú, že taký človek nezomrie bez kňaza a vyslúženia sviatostí umierajúcich (napr. úcta k Najsvätejšiemu Srdcu a Deväť prvých piatkov alebo pobožnosť Piatich prvých sobôt...), tak sa tak stane. Ak by aj kňaz nemohol prísť ku chorému, chorý nech si vzbudí ľútosť nad všetkými hriechmi života a Boh sa vo svojom milosrdenstve už postará, aby tam, kde v tej chvíli nemohla prísť túžená sviatosť, aby prišla milosť odpustenia.

Je veľmi potrebné a dôležité modliť sa aj za nerozhodného človeka odmietajúceho prijať sviatosťné zmierenie sa s Bohom, keď umiera. Pamätajme na prisľúbenia dané: v modlitbe k sv. Jozefovi za dobrú smrť; k Panně Márii a pri modlitbe Korunky Božieho milosrdenstva za umierajúcich hoc aj na diaľku. Pamätajme znova a znova, že Ježiš na kríži každého z nás odkázal do starostlivej opatery Panny Márie, keď cez Jána nám povedal: „Hľa, tvoja matka!“ (Jn 19,27). A tak pri modlitbe „Zdravas Mária“ sa zvlášť zastavme a stíšme pri slovách „pros za nás hriešnych teraz i v hodinu smrti našej.“ Tieto slová modlitby môžu raz rozhodnúť o našej večnosti. Pán Ježiš nám však Pannu Máriu odporúčal pre celý život, nielen pre jeho záver. Preto pravá mariánska úcta patrí k životu veriaceho človeka celkom prirodzene.

Nepodceňujme staré príslovie: „Aký život, taká smrť; aká smrť, taká večnosť!“ a „čas uteká a večnosť čaká“. Ďakujme Bohu, že hoci sme mohli nedobre žiť, ešte aj v poslednej chvíli sa úprimnou ľútosťou môžeme zachrániť pre večnosť. Ale určite sa na túto chvíľu opovážlivo nespoliehajte, predsa vieme, ako máme žiť, aby sme mali dobrú smrť a šťastnú večnosť. Denne sa pred spaním pomodlime modlitbu ľútosť za svoje hriechy. To nás môže zachrániť, keby sme v noci náhle zomreli.

Keď sv. Monika umierala mimo vlasti, povedala svojim synom, sv. Augustínovi a jeho bratovi: „Nie je dôležité, kde ma pochováte, hlavne, pamätajte na mňa pri oltári.“ Odporúčanie sv.

Moniky je veľmi dôležité aj po smrti našich blízkych, ktorí keby sa obrátili hoci na poslednú chvíľu a sú zachránení pre večnosť, na vstup do neba sa musia pravdepodobne pripraviť v očistci. Táto príprava býva značne bolestná, nakoľko očistcové muky sú porovnateľné s pekelnými. Rozdiel je v tom, že pekelné muky pre zavrnutých už nikdy neskončia, sú večné. Dušiam v očistci môžeme vyprosiť skrátenie ich utrpenia svätými omšami, modlitbami a obetami. Hriechy sa pri svätej spovedi odpúšťajú, ale za spáchané hriechy prichádzajú aj tresty, ktoré sa v plnej miere neodpúšťajú ani pri svätej spovedi. Preto sa žijúcemu človeku udeľuje pokánie, alebo si ho sám uloží, lebo pokáním sa človek očisťuje aj od trestov za hriechy. Ťažkosti a choroby, ak ich prijme v pokore a odovzdanosti, môžu byť odčiniovaním našich trestov za hriechy už tu na zemi.

Smrťou blízkeho človeka nech nekončí náš príbuzenský alebo priateľský vzťah s ním. Cíťme v sebe potrebu neustále pomáhať zomrelému, aby sa čím skôr dostal z očistca do neba. Za duše v očistci sa zvlášť modliedajme v „dušičkovom“ čase (od 1. do 8. novembra aj návšteva cintorína) a v prvé soboty mesiaca. Ak sa táto prax pomoci dušiam v očistci bude zachovávať v rodinách, teraz žijúcim sa táto pomoc vráti, keď sami budú v očistci. Aj prechádzajúc okolo cintorína sa vždy aspoň krátko pomodlime za duše v očistci.

Ježiš bol po smrti na kríži zložený z kríža a vložený do objatia Panny Márie. Každá naša úprimná modlitba za zomrelého môže byť zároveň prosbou, aby aj toho „nášho“ zomrelého si v jeho očistcových bolestiach Panna Mária „pritúlila“ a vyprosila mu silu znášať tieto bolesti.

Ak si dáme na hrob nápis, že „neumrieme v srdciach ľudí“, nebude to trvať dlho, lebo aj oni umrú. Nie je to ani svedectvo o našej viere v Krista, ktorý zvíťazil nad smrťou. Ale ak na našom hrobe bude Kristov kríž a napríklad jeho slová: „Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie“ (Jn 11,25), tento nápis na chladnom kameni môže osloviť tých, ktorí sa zastavia pri hrobe a privedie ich k zamysleniu o večnosti s Kristom.

Hrob nie je „konečná zastávka“, lebo veríme, „že v posledný deň vstaneme z prachu zeme a stretneme sa so svojim Vykupiteľom“ a to už bude večné stretnutie v radosť. A všetko začalo krstom... Ako veľmi treba ďakovať všetkým, ktorí sa postarali o náš krst, a tak nám otvorili cestu do neba. S naším dospievaním sme sa o udržanie smeru do neba už museli viac starať sami. Možno je znova dôležité pripomenúť potrebu prijatia sviatostí, ktoré nás zmieria s Bohom v čase nášho odchodu pred jeho tvár. Prijatie týchto sviatostí – to je výnimočný čas obnoveného vzťahu s Bohom. Akoby „nové Vianoce“ v duši človeka, v ktorej sa možno po dlhých rokoch blúdnenia, nezáujmu a hriechov, znova narodil Kristus a Boží pokoj znova vstúpil do duše pokrsteneho človeka. Potom pri vstupe do večnosti po Ježišových slovách: „Dobrý a verný sluha... vojdí do radosť svojho pána“ (porov. Mt 25,23), celkom iste nebudeme ľutovať, že sme počas pozemského života mali záujem o Boží život v našej duši alebo sa aspoň na poslednú chvíľu zmierili s Bohom.

S prosbou: „odpočinutie večné daj dušiam zomrelých ó, Pane a nech sa naveky radujú v Pánovi“ vám žehnám v mene ✠ Otca i ✠ Syna i ✠ Duchu Svätého. Amen.

✠ Mons. Stanislav Stolárik
rožňavský biskup

(Prečítať namiesto homílie pri všetkých nedeľných sv. omšiach 29. októbra 2023)